

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Yttrande över Förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer för byggnader

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Sedan den 6 maj 2024 gäller förordning (2024:183) om konsekvensutredningar. Promemorian i detta ärende har remitterats till Regelrådet före den 6 maj 2024, varför Regelrådet har utgått från förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning i sin granskning.

Innehållet i förslaget

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet remitterar Boverkets rapport Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration. I instruktioner till mottagare av remissen anges att synpunkter önskas på valda delar av remissen. Regelrådet har utfört sin granskning i enlighet med detta önskemål.

Det föreslås nya eller ändrade regler i lag och förordning (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader samt plan- och bygglagen (2010:900), enligt följande.

Lag (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader:

- Byggnader som uppförs får inte överstiga gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om gränsvärdet.
- Tillsynsmyndigheten får sluta avtal med en enskild person om att utföra uppgifter inom tillsynen. Uppgifter som innefattar myndighetsutövning när Boverket prövar och fattar beslut i ärendet får dock inte överlämnas.
- Enligt nu gällande regler gäller att om tillsynsmyndigheten beräknar ett värde av klimatpåverkan från byggnaden som väsentligt avviker från det registrerade värdet ska myndigheten ge byggherren tillfälle att inom en viss tid lämna en förklaring till avvikelsen. Nu föreslås att om tillsynsmyndigheten vid sin tillsyn bedömer att det registrerade värdet av klimatpåverkan från byggnaden avviker från ett värde som enligt myndigheten är rimligt ska myndigheten ge byggherren tillfälle att inom viss tid rätta avvikelsen.
- Tillsynsmyndigheten föreslås få ta ut sanktionsavgift i fler fall än vad som gäller idag. Utöver vad som gäller idag ska sanktion få tas ut om 1) byggherren lämnat felaktigt underlag samt även 2) om det deklarerade värdet av klimatpåverkan från byggnaden

överstiger gränsvärdet. Innan tillsynsmyndigheter beslutar att ta ut en sanktionsavgift ska byggherren ges tillfälle att yttra sig. Om sanktionsavgift tas ut enligt nämnda punkt 2 får sanktionsavgift inte tas ut enligt punkt 1. Avgiften får uppgå till högst 20 prisbasbelopp.

- Sanktionsavgiften får i ett enskilt fall sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till överträdelse. Det föreslås även när avgiften inte behöver tas ut alls, om det är oskäligt i vissa avseenden.
- Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att de skyldigheter som följer av lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska fullgöras. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Förordning (2021:789) om klimatdeklaration för byggnader:

- Fortsatt gäller att klimatdeklarationen ska ges in till Boverket. Utöver det ska nu även beräkningsunderlaget som verifierar uppgifterna som har angetts i klimatdeklarationen ges in till Boverket vid samma tidpunkt som klimatdeklarationen. Beräkningsunderlaget ska ges in i ett av Boverket digitalt fastställt format. Boverket får meddela föreskrifter om hur deklarationen och beräkningsunderlaget ska ges in och elektronisk överföring av klimatdeklarationer och beräkningsunderlag.
- Klimatdeklarationen ska omfatta samtliga delar av byggnaden från grunden och dess isolering. Täckningsgraden för byggnadens ingående byggprodukter ska redovisas och vara minst 80 procent. Om täckningsgraden är lägre än 100 procent ska den redovisade klimatpåverkan från byggprodukterna i byggnaden räknas upp så att det motsvarar byggnadens alla byggprodukter. Med täckningsgrad avses hur stor andel av byggnadens byggprodukter som det har varit möjligt att beräkna klimatpåverkan för. Täckningsgraden ska bestämmas genom beräkning utifrån kostnad eller vikt för byggprodukterna i aktuell byggnad.
- Boverket får meddela närmare föreskrifter, utöver redan gällande bemyndigande, även om hur klimatpåverkan beräknas samt fastställande av täckningsgraden.
- Det anges även vilka gränsvärden som ska gälla för olika sorters byggnader.
- Boverket får bemyndigande att meddela föreskrifter om hur upplysningar och handlingar ska lämnas in till Boverket.
- Byggherren ska vid en begäran från Boverket visa upp ett digitalt underlag som verifierar de uppgifter som har angetts i klimatdeklarationen. Underlag som verifierar de uppgifter som har angetts i klimatdeklarationen ska innehålla 1) verifikat på inköpta och levererade byggprodukter med mängdangivelser, som har använts i byggnaden och 2) verifikat på produkt- och leverantörsspecifika klimatdata, om sådana har använts. Verifikat på inköpta byggprodukter ska finnas för byggprodukter som täcker minst 75 procent av byggnadens sammanlagda klimatpåverkan. Verifikat på produkt- och leverantörsspecifika klimatdata ska finnas för alla byggprodukter där specifika klimatdata använts vid beräkning av klimatpåverkan.

- Sanktionsavgiften om det deklarerade värdet av klimatpåverkan från byggnaden överstiger gränsvärdet föreslås uppgå till ett prisbasbelopp med ett tillägg av 0,002 prisbasbelopp per kvadratmeter av byggnadens samlade bruttoarea.

Plan- och bygglagen (2010:900):

- Vid det tekniska samrådet föreslås det att man, utöver det som gäller redan idag, ska gå igenom behovet av en klimatdeklaration enligt lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader.

De nya och ändrade författningarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I remissen anges att reglerna om klimatdeklarationer för byggnader trädde i kraft den 1 januari 2022 och är ett första steg att reglera klimatpåverkan vid byggande och innehåller inga gränsvärden. Det skapades därmed förutsättningar att kunna ställa minimikrav på en byggnads klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Det anges att Boverket i ett tidigare regeringsuppdrag har tagit fram en plan för den fortsatta utvecklingen av reglerna om klimatdeklarationer för byggnader (Boverkets rapport 2020:13, Utveckling av regler om klimatdeklaration). Boverket har föreslagit att klimatdeklarationen från år 2027 ska utökas till att omfatta byggnadens hela livscykel samt i princip alla byggdelar. Det föreslogs även att gränsvärdena för byggnaders klimatpåverkan ska införas i reglerna om klimatdeklarationer. Det nya regeringsuppdraget handlar om att Boverket på ett fördjupat sätt ska utreda vissa av de frågor och förslag som behandlats i rapporten och som gäller utvecklingen av reglerna, samt lämna författningsförslag. En del i det är att titta på att ett krav på gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan införs tidigare än 2027. Utgångspunkter i arbetet har varit nämnda rapport ovan samt en rapport som Kungliga tekniska högskolan (KTH) har genomfört på uppdrag av Boverket (Kungliga tekniska högskolans rapport Referensvärden för klimatpåverkan vid uppförande av byggnader). Värden för klimatpåverkan har tagits fram i studien, som är representativa för dagens byggande av småhus, flerbostadshus, kontor, skolor och förskolor. KTH:s rapport uppdaterades 2023 på Boverkets uppdrag och förslagen till gränsvärden för byggnaders påverkan bygger på den uppdaterade rapporten från KTH.

Det anges att det finns ett stort behov av att minska klimatpåverkan snabbt, vilket är huvudmotivet för att tidigare lägga ett införande av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I promemorian finns visserligen överväganden och motiv till vissa gränsvärden. Det är dock svårt att utläsa av detta om några alternativa lösningar har övervägts.

Effekter av om någon reglering inte kommer till stånd framgår övergripande av bakgrund och syfte med förslaget. I rapportens bilaga 4 finns en redovisning av reduktionspotentialen för byggnaders klimatpåverkan enligt forskningsprogrammet Mistra carbon Exit och en uppskattning av minskad klimatpåverkan enligt byggbranschen. (Rapporten s. 217-223). Enligt Regelrådet är delar av redovisningen relativt komplex, varför det hade varit önskvärt

med utförligare förtydliganden i denna del. Den beskrivning som finns kan dock godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar är bristfällig.

Regelrådet finner att beskrivningen av effekter av om någon reglering inte kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I promemorian finns ett avsnitt (En utblick i EU, promemorian s 54-63) där det finns en genomgång av relevanta EU-rättsliga regelverk. Regelrådet har dock inte kunnat utläsa huruvida de föreslagna reglerna är i överensstämmelse med EU-rätten. Avsaknaden av förslagsställarens bedömning i detta avseende medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att ett gränsvärde ska införas två år tidigare än vad som tidigare har föreslagits. Branschen behöver därmed uppfylla en nivå för maximal klimatpåverkan tidigare. Det anges att branschen har bedömts vara mogen för en styrning genom gränsvärden redan år 2025. Många byggaktörer har redan tagit fram interna mål om en maximal klimatpåverkan för nyproduktion. Att 2025 är realistiskt för branschen visar även den enkät som var tillgänglig i samband med en hearing som Boverket höll i augusti 2022 och som besvarades av 48 respondenter i branschen. Av de tillfrågade aktörerna svarade 96 procent att förslaget är rimligt med avseende på tidpunkten för att införa ett gränsvärde. De som inte höll med menade att gränsvärden borde införas tidigare.

Vidare anges att en konsekvens av att införa gränsvärden tidigare är att tiden för att utveckla regelverket och tillhörande stöd för byggherrarna kortas ned. I uppdraget till Boverket anges att Boverket föreslås få ett uppdrag att utveckla information och vägledning. Det anges också några områden där informationsinsatser bedöms underlätta regelfterlevnaden, liksom att riktade informationsinsatser behövs till aktörer längs hela värdekedjan. Det anges att Boverket ska hålla webinarier med möjlighet till dialog om tillämpningen av reglerna.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser kan godtas. Vad gäller om särskild hänsyn kan tas till tidpunkten för ikraftträdande resonerar förslagsställaren visserligen kring ikraftträdandedatumet, men anger inte om någon särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande, vilket är en brist i redovisningen.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande är bristfällig.

Regelrådet finner att beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen framgår att byggaktörer av olika slag påverkas av förslaget – såsom byggherrar, byggnadsentreprenörer, projektörer och byggprodukttillverkare.

Konsekvensutredningen hänvisar till rapportens bilaga 5 där antal och storlek på berörda företag framgår, sorterade efter SNI-kod och Statistiska centralbyråns företagsdatabas. Gällande byggherrar finns det 683 företag, 679 av dessa har 0-49 anställda. 4 av dessa har 50-199 anställda. (Tabell 12, rapporten s. 224). Gällande projektörer finns 14 329 företag, varav 14 126 har 0-49 anställda, 159 har 50-199 anställda och 44 företag har 200-500+ anställda. (Tabell 13, rapporten s. 225). I kategorin byggnadsentreprenörer finns 26 632 företag. Av dessa har 26 435 företag 0-49 anställda, 170 företag 50-199 anställda och 27 företag 200-500+ anställda. (Tabell 14, rapporten s. 226). Gällande byggprodukttillverkare finns 330 företag, varav 290 har 0-49 anställda, 23 har 50-199 anställda och 17 har 200-500+ anställda.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att byggherrarnas administrativa kostnader bedöms öka något på grund av att gränsvärden införs. Utöver klimatdeklaration som infördes år 2022 behöver bland annat fler byggdelar redovisas, och fler kommer att följa upp utsläppen under byggprocessens gång. Byggherrarna behöver även tidigarelägga beräkningsarbetet till tidiga skeden av byggprocessen, för att säkerställa att de klarar av gränsvärdet. En del menar att de behöver köpa in mer konsulttjänster. Andra byggherrar (5 av 15) har i en enkät uppgett att det inte tillkommer merarbete eftersom de ligger under gränsvärdet redan idag.

Vidare anges att det kommer bli högre konsultkostnader till följd av det extra arbete som en beräkning av klimatdeklarationer medför. Det har framförts av en av de större byggherrarna som har intervjuats i rapporten, som köper in totalentreprenader och därmed inte själv beräknar gränsvärden. De menar även att kostnader kan tillkomma på grund av ökade byggmaterialpriser på klimatförbättrade produkter. Andra aktörer inom byggbranschen ser på kort sikt en risk för byggmaterialbrist och stigande priser på klimatförbättrade produkter, till följd av den ökade efterfrågan. Högre priser på nya byggnader är en kostnad konsumenterna riskerar att få betala, menar en av byggherrarna som intervjuats. Det anses problematiskt i förhållande till målet att bygga till alla i samhället och inte enbart de som kan betala. Andra aktörer menar att gränsvärdena för 2025 är satta så att extra kostnader för byggmaterial inte kommer att tillkomma, eller att dessa kostnader går att spara in på andra sätt genom en mer resurseffektiv materialanvändning. Att tiden för Boverket att utveckla regelverket och tillhörande stöd för byggherrarna kortas, är ytterligare en konsekvens av att införa gränsvärden tidigare. Det kan i sin tur innebära att stöd och verktyg inte hinner utvecklas för byggaktörerna, som är viktiga för byggherrarna för att klara av gränsvärdena. Det finns ett behov av LCA-stöd, kompetensutveckling samt verifikation av kvalitetssäkrade beräkningar. (Rapporten s 153-154).

Gällande byggnadsentreprenörer anges följande. En byggnadsentreprenörs ansvar för klimatberäkningar i ett byggprojekt beror i stor utsträckning på entreprenadformen. Det är byggherren och dess konsulter som utför klimatberäkningar vid en utförandeentreprenad. Det är istället byggnadsentreprenören som i praktiken ansvarar för klimatberäkningarna vid en totalentreprenad. Det senare kan vara mer eller mindre styrt från beställarens sida, vilket gör

det extra viktigt att beställaren (byggherren) tillsammans med den upphandlade entreprenören har den kunskap som krävs för att göra rätt val när det kommer till att uppnå gränsvärdena. Konsekvensen kan bli att byggherrar med en för liten kompetens inom området lämnar över ett större ansvar till entreprenörerna. Det är en roll som entreprenörer är ovana vid, enligt en intervjuperson från en medelstor entreprenör, då de annars gör som beställaren anger.

Byggnadsentreprenörers administrativa kostnader bedöms öka något då det kommer gå åt mer tid till klimatberäkningar för gränsvärden. Framför allt till dess att de digitala systemen är på plats. Att införa gränsvärden kan dessutom bidra till andra materialval som i sin tur leder till förändrade arbetssätt i byggskedet. Den kunskap som krävs för att uppnå gränsvärdeskraven och det klimatförbättrade materialet utgör inte ett problem enligt bedömningen, oavsett storlek på entreprenör. Däremot kan ett införande av ett gränsvärde påverka byggtiden, kostnader eller ett förändrat byggsätt till följd av något annat byggmaterial.

Gällande projektörer anges följande. Ett införande av gränsvärden till 2025 kommer att innebära en trolig förändring i arbetssättet, när det gäller projekteringen av byggnader. Byggherrar kommer att behöva veta att kraven på gränsvärdena kommer att uppfyllas i ett tidigt skede, och projektingenjörernas roll väntas bli större, bland annat genom att finnas som stöd för produktionschefer. Projektören anges ha en stor roll att spela för att minska en byggnads klimatpåverkan i ett tidigt skede, då förutsättningarna för att minska en byggnads klimatpåverkan främst finns under planeringen och projekteringen av en byggnad när olika utformningar, lösningar och metoder diskuteras. De möjligheter som projektörerna har kan potentiellt hindras antingen av att en beställare (byggherre) saknar ett intresse för att minska klimatpåverkan, eller genom att projektören saknar kunskap om vilka åtgärder som minskar klimatpåverkan. En av de större byggherrarna som har intervjuats har angett att projektören kommer bli huvudperson, och det kommer att medföra ökade projekteringskostnader. Detta beror på ett ökat behov av klimatberäkningar samt ett utökat behov av att undersöka om det går att bygga på alternativa sätt för att uppnå ett lägre klimatavtryck. Även miljökonserter kan behöva anlitas. De projektörer som har tagit upp konsekvenser i Boverkets enkät menar att klimatberäkningar ingår i deras arbete och att projektörer som konsulter är flexibla.

Gällande byggprodukttillverkare anges följande. Byggprodukttillverkare är endast underleverantörer och kommer inte att direkt påverkas av ett införande av gränsvärden. Däremot kommer byggprodukttillverkare indirekt att påverkas genom en ökad efterfrågan på EPD:er. (EPD är förkortning av Environmental Product Declaration, miljövarudeklaration). Det innebär ökade kostnader för byggprodukttillverkarna, då framtagandet av en EPD innebär en ungefärlig kostnad på cirka 100 000 – 300 000 kronor per produkt. Det är en investering som dessutom är associerad med en stor osäkerhet, på grund av bristen på standarder. Dessutom bidrar den pågående revideringen av byggproduktförordningen till en osäkerhet.

Gällande små- och medelstora företag anges följande. I konsekvensutredningen anges följande gällande konsekvenser för små- och medelstora företag. Det finns aktörer som inte har kommit lika långt i omställningen, även om flera stora byggaktörer ligger långt framme i fråga om beräkningsmetoder och mål om en maximal klimatpåverkan från nyproduktion. Mindre byggherrar och byggnadsentreprenörer är de grupper inom små- och medelstora företag som särskilt förväntas bli påverkade av förslaget och då framför allt gruppen byggnadsentreprenörer med 20-49 anställda. Alla som omfattas av kravet på att göra en klimatdeklaration agerar inte som byggherrar eller entreprenörer vid nybyggnad av byggnader, av de drygt 450 byggnadsentreprenörsföretag som har 20-49 anställda. Utöver

byggnadsentreprenörer finns det även mindre fastighetsägare som inte ingår i statistiken, men som agerar byggherrar. Denna grupp domineras sannolikt av privata fastighetsbolag och små allmännyttiga bolag i mindre kommuner.

Vidare anges att för mindre byggherrar kommer klimatberäkningar i tidiga skeden sannolikt att behöva hanteras via konsulter vid en generalentreprenad, eller genom en kombination av konsulter och entreprenörer via totalentreprenader. En uppskattade konsultkostnad är cirka 60 000 kr för klimatberäkningar i tidiga skeden. Mindre företag får i en allt större utsträckning förlita sig på konsulttjänster, till skillnad från större företag som ofta har intern kompetens. Konsulttjänster anses vara dyrare än att genomföra klimatdeklarationer med intern kompetens. Det kan vara en skillnad på en miljödeklaration på endera 75 000 kr eller 100 000 – 300 000 kr per produkt.

Det återges information från branschorganisationer som har angett delvis olika information hur väl olika små- och medelstora företag kommer att klara det. (Rapporten s. 156-157). Förslagsställaren bedömer att ett införande av gränsvärde till 2025 inte skulle vara svårare att uppfylla för små- och medelstora företag. Slutsatsen gäller även när nivån med gränsvärdena skruvas upp och när fler om mer omfattande klimatförbättrande åtgärder kommer att krävas. Däremot bedöms den digitalisering som krävs för att göra kostnadseffektiva klimatberäkningar i tidiga skeden troligtvis utgöra ett administrativt hinder för små- och medelstora företag om inte målgruppsanpassade lösningar tas fram till år 2025.

Det återges information från de intervjuer som har genomförts där det både har angetts att det kommer uppstå ökade kostnader för material, samt en ökad administration för att rapportera gränsvärden och klimatdeklarationer. Kravet på att redovisa gränsvärden kommer även att innebära att ett byggföretag behöver utbilda sina anställda att genomföra klimatberäkningar. Ett byggföretag som har intervjuats har angett att det är svårt att uppskatta kostnaderna av konsekvenserna, eftersom de inte vet vilka växthusgasutsläpp deras byggnader har idag. Det finns därmed en risk för att merkostnaderna kan bli stora om de ligger långt ifrån gränsvärdet. Att hitta underleverantörer som klarar av kraven som byggföretagen kommer att ställa är en annan konsekvens för de små byggföretagen. Det har framförts att det är svårt för dem att motivera underleverantörerna att arbeta på ett sätt som gör att man klarar gränsvärdet. Risken är därmed att det blir färre underleverantörer på marknaden, eftersom dessa väljer att endast vara underleverantörer i byggprojekt åt privatpersoner där byggherren varken behöver klimatdeklarera eller klara gränsvärdet.

Slutligen anges att det är viktigt att Boverkets tillsyn fungerar för de mindre byggföretagen, och att branschen vet att gränsvärdena kommer att följas upp. De mindre byggföretagen som följer regelverket menar att de skulle förlora jobb eftersom deras kunder ofta är priskänsliga, om gränsvärdena inte följs upp ordentligt av Boverket.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningen av förslagets påverkan på företagens verksamhet kan godtas. Vad gäller påverkan på kostnader och tidsåtgång kan Regelrådet konstatera att det framgår att de föreslagna reglerna påverkar företag inom byggbranschen på olika sätt. Det finns visserligen en kvalitativ beskrivning på berörda företags kostnader och tidsåtgång och i viss mån även kvantifiering. Regelrådet vill dock påminna om att när reglerna om klimatdeklaration infördes medförde dessa betydande administrativa kostnader för berörda företag. Av det skälet hade det varit särskilt värdefullt med en beloppsmässig uppskattning av hur de nu föreslagna reglerna påverkar företagens administrativa kostnader – även om de nu föreslagna ändringarna inte skulle vara lika betydande som när regelverket först infördes. Även gällande förslagets påverkan på

företagens andra kostnader hade fler beloppsmässiga uppskattningar varit behövliga för att bättre förstå omfattningen av förslaget. Avsaknaden av kvantifieringar medför därför att beskrivningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader och tidsåtgång är bristfällig.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen framgår hur förslagen kan påverka konkurrensförhållandena för de berörda företagsgrupperna, på olika sätt. Exempelvis anges gällande byggnadsentreprenörer att en aspekt av byggande och materialval rör påverkan på den gestaltade livsmiljön. Om husformen kan komma att påverkas av en större skärpning av gränsvärdet längre fram i tiden, är en fråga som kan ställas. Punkthus skulle kunna komma att premieras då ett punkthus har en mindre klimatskärmsarea i förhållande till sin bruttoarea, vilket innebär en lägre klimatpåverkan. Tidigare studier anges dock ha visat att det inte finns några väsentliga skillnader mellan olika typer av flerbostadshus.

Gällande projektörer anges att en konsekvens av gränsvärden är en ökad efterfrågan på ett klimatförbättrat material. Det kommer att bli en konkurrensfördel för de materialtillverkare som kan erbjuda klimateffektiva produkter. Behovet av att ta fram mer klimatförbättrande material innebär även kostnader som måste överföras på produkterna. Men dessa kostnader bedöms inte vara betydande, utslaget per produkt. Från branschen har det dock angetts att det finns en risk för suboptimering mot produkter som är bra i byggskedet, och att driftskedet i det längre perspektivet glöms bort. Att införandet av gränsvärden till 2025 snedfördelar konkurrensen till produkter som på lång sikt är sämre för klimatet, ses därmed som en risk. En suboptimering bedöms eventuellt vara en risk först i och med en större skärpning av gränsvärdet längre fram i tiden.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Förslagsställaren har beskrivit vissa aspekter av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Det är särskilt positivt att de risker som har identifierats, och som kan ha en direkt motverkande effekt till det angivna syftet med förslaget, beskrivs.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har i konsekvensutredningen inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Regelrådet har heller inte för egen del kunnat se någon sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Vid Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet anges de konsekvenser som förslagsställaren har noterat för små- och medelstora företag. Regelrådet har dock inte kunnat utläsa en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Det kan vara så att någon särskild hänsyn inte kan tas till små företag vid reglernas utformning, men det behöver i sådana fall anges och motiveras. Avsaknaden av en sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är bristfällig.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har vissa aspekter av konsekvensutredningen beskrivits på ett godtagbart sätt, såsom berörda företag utifrån antal, storlek och bransch. Regelrådet har dock noterat ofullständiga beskrivningar i ett flertal andra aspekter, där en central del är förslagets kostnadspåverkan. Mot bakgrund av att regelverket om klimatdeklarationer genererade betydande administrativa kostnader för berörda företag när det trädde i kraft, bör varje förslag som kommer därefter beskrivas såväl kvalitativt som kvantitativt. Detta för att förstå förslagets effekter för berörda, samt i ett såväl kortare som längre perspektiv kunna sätta kostnaderna i relation till förväntad klimatnytta. Vid en sammantagen bedömning kan Regelrådet inte bortse från de brister som har identifierats i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 29 maj 2024.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande